

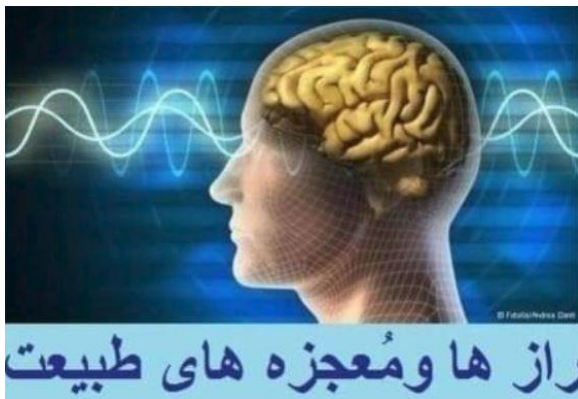
مسئولیت متن و شکل بدوش نویسنده مضمون میباشد، عقیده نویسنده لزوماً نظر افغان جرمن آنلاين نمی باشد

۲۰۲۳/۰۴/۲۲

نگارش: داکتر بهار قریشی

زوال عقل (Dementia) چیست؟

زوال عقل از بین رفتن توانایی تفکر است. دمانس عبارت است از تخریب پیش رونده کارکردهای شناختی که در زمینه ای از هشیاری کامل (بدون وجود دلیریوم بسته به نوع عامل آن) بروز می کند.

به گزارش خبرنگار سایت طبیبان بدون مرز، دمانس از علائم بیماری و به صورت مجموعه ای از عملکردی های بد بالینی شامل اختلالاتی در حافظه، اختلال زبان، تغییرات روان شناختی، و مختل شدن فعالیت های روزمره تظاهر می یابد. امروزه حدود ۱۲ میلیون نفر در جهان دمانس دارند و انتظار می رود که این تعداد در سال ۲۰۴۰ به ۲۵ میلیون برسد.

دمانس (dementia) ، یا زوال عقل، در طبابت و روان شناسی، اختلال مزمن و گاهی حاد مراحل روانی به علت بیماری عضوی مغز، که با تغییر شخصیت و موقعیت نانشناسی و اختلال در حافظه و دآوری و اندیشه همراه است.

شایع ترین نوع دمانس، زوال عقل سالخوردگی یا آلزایمر است. از دیگر عوامل ایجاد دمانس می توان به سکتة مغزی، دلیریوم ناشی از توکسیک شدن بدن در اثر مواد مخدر و روان گردان و بیماری های ناشایع ولی معروف مانند جنون گاوی اشاره نمود.

افراد مبتلا به به زوال عقل ممکن است دچار گجی باشند، قادر به یادآوری مطلب نباشند یا مهارت هایی که داشته اند از جمله فعالیت های عادی روزمره را از دست بدهند.

سرانجام ممکن است آنها اعضای خانواده یا دوستان را نشناسند و ممکن است این افراد مضطرب به نظر آیند.

زوال عقل در افراد سالمند شایع تر است اما، پیامد طبیعی سالمندی نیست.

علائم و نشانه های زوال عقل عبارتند از:

—از دست دادن تدریجی حافظه

گجی

د پانو شمیره: له 1 تر 4

افغان جرمن آنلاين په درنښت تاسو همکارۍ ته رابولي. په دغه پته له مور سره اړیکه ټینگه کړئ maqalat@afghan-german.de

یادونه: دلیکنی د لیکنیزې بڼې پازوالي د لیکوال په غاړه ده ، هیله من یو خپله لیکنه له رالیرو مخکې په خیر و لولی

-تفکر مبهم، شامل عدم توانایی حل مسئله

-رفتار مضطربانه یا توهمات

-گم شدن بیمار در اماکنی که قبلاً با آنها آشنا بوده است.

-بی علائقی نسبت به انجام فعالیت های روزانه

بیماری آلزایمر

بیماری آلزایمر شایع ترین علت زوال عقل است. در افراد مبتلا به بیماری آلزایمر سلول های عصبی مناطقی از مغز که مرتبط با عملکرد حافظه است از بین می روند. همچنین در این افراد پروتئین های غیر طبیعی در برخی از سلولهای مغز تجمع می یابند.

اغلب، بیماری آلزایمر افراد سالمند را گرفتار می کند. اما گاهی اوقات ممکن است در افراد جوان تر نیز آغاز شود.

علت بیماری آلزایمر

علت بیماری آلزایمر ناشناخته است. عوامل خطر ساز برای بیماری آلزایمر شامل سابقه خانوادگی، وجود یک ژن اختصاصی و سن بالا می باشد.

سایر علل زوال عقل

زوال عقل عروقی معمولاً در اثر سکته های مغزی ایجاد می شود. در این بیماری، عروق مناطقی از مغز که مربوط به حافظه و تفکر است برای مدتی درگیر می شوند.

بعضی از بیماریها مانند پارکینسون (نوعی بیماری مغزی که باعث لرزش و سفتی عضله می شود)

با تاثیر بر بافت مغز می توانند موجب زوال عقل شوند.

نشانه های مشابه آنچه که در زوال عقل وجود دارد، ممکن است به وسیله عوامل دیگری از جمله داروها و بعضی بیماریها ایجاد شوند

انجام ارزیابی دقیق بوسیله پزشکی برای جستجوی عوامل قابل درمان مهم است.

درمان

تشخیص زوال عقل باعث می شود که فرد و اعضای خانواده اش نسبت به این بیماری آگاهی پیدا کنند.

بیماری زوال عقل عروقی یا آلزایمر قابل درمان نیستند. برخی دستورهای دارویی باعث کندی روند پیشرفت زوال عقل می شوند. داکتر می تواند در تصمیم گیری درباره مفید بودن دارو کمک کند.

ممکن است روزی تحقیقات پزشکی درباره پیشگیری، تشخیص زودهنگام و درمان های مؤثر بیماری آلزایمر و سایر موارد زوال عقل کمک کننده باشد.

عوامل افزایش دهنده خطر:

۱. سن بالای ۶۰ سال

۲. بالا بودن فشار خون یا بیماری آترواسکلروز (تصلب شرایین)

- پیشگیری:

۱. در مورد بیماری‌های زمینه‌ای باید درمان مناسب انجام شود.

۲. خود را در برابر آسیب به سر محافظت کنید. در اتوموبیل کمربند ایمنی را ببندید. به هنگام راندن بایسکل، موتورسیکل، و ورزش‌های پر برخورد از کلاه ایمنی استفاده کنید.

۳. برای پیشگیری از آترواسکلروز، سیگار نکشید، چربی کمتر بخورید، مرتباً ورزش کنید، و هر مقدار که می‌توانید استرس خود را کم کنید.

۴. از داکتر خود درباره اقدامات پیشگیرانه راهنمایی بخواهید.

- عواقب مورد انتظار:

این بیماری در حال حاضر علاج‌ناپذیر است. مصرف داروها ممکن است از بدتر شدن بیماری جلوگیری کند، اما نمی‌تواند آن مقدار از کارهای مغز که از دست رفته است را دوباره برگرداند.

- عوارض احتمالی:

عفونت‌ها، یبوست، زمین خوردن و صدمات دیگر، و تغذیه نامناسب. این عوارض به این علت ایجاد می‌شوند که فرد بیمار نمی‌تواند از خود مراقبت کند.

- درمان:

۱. تغییرات رفتاری اولیه را متوجه شوند و سریعاً به طبیب اطلاع دهند.

۲. برای بیمار یادآورهای مثل ساعت، تقویم روزانه، یا برجسب اسامی فراهم کنند. به صحت وی کمک کنید.

۳. تغییرات در محیط اطراف و کارهای روزانه را به حداقل برسانید.

۴. بیمار را تشویق به فعالیت‌ها و تماس‌های اجتماعی نمایید.

۵. با احترام و مهربانی با بیمار رفتار کنید.

۶. در صورتی که بیمار نتواند به مراقبت از خود بپردازد، باید یک محیط حفاظت شده و بدون پیش داوری فراهم شود. اگر نتوان بیمار را در خانه نگاه داشت، باید وی را به یک مرکز نگهداری مناسب انتقال داد.

۷. مرتباً برای ملاقات پیش وی بروید حتی اگر شما را نشناسد.

۸. برای افراد خانواده نیز می‌توان جلسات مشاوره یا روان درمانی ترتیب داد.

- داروها:

د پانو شمیره: له 3 تر 4

افغان جرمن آنلاين په درنښت تاسو همکارۍ ته رابولي. په دغه پټه له مور سره اړيکه ټينگه کړئ maqalat@afghan-german.de

يادونه: دليکنې دليکنيزې بنې پازوالي د ليکوال په غاړه ده ، هيله من يو خپله ليکنه له راليرلو مخکې په څير و لولئ

داروهایی که برای درمان سایر بیماری‌ها مورد استفاده قرار می‌گیرند ممکن است باعث گیجی یا خواب‌آلودگی شوند؛ از داکتر خود در مورد تغییر یا قطع مصرف آنها سؤال کنید. داروی مناسب برای درمان بیماری زمینه‌ای.

- فعالیت:

بیمار را تشویق کنید تا حدی که می‌تواند فعالیت داشته باشد. خانه را از جهت احتمال بروز حوادث ایمن کنید. در زمینه جلوگیری از گم شدن بیمار اقدامات لازم را به عمل آورید.

- رژیم غذایی:

بیمار باید یک رژیم غذایی متعادل داشته باشد.

اگر شما متوجه علائم زوال عقل در یکی از اعضای خانواده شده‌اید.

فوری به دکتور مراجعه نمایید.